

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. Petr Dostál**, správce konkurzní podstaty úpadce ČKD Dopravní systémy, a. s., se sídlem Ringhofferova 115/1, Praha 5, zast. zaměstnancem JUDr. Jiřím Peckou, bytem Rodopská 3154/6, 143 00 Praha 412, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, o návrhu žalobce na vyloučení soudců JUDr. Miluše Doškové a Doc. JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Ph.D. z projednávání a rozhodování věci, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Afs 216/2004,

t a k t o :

Soudci JUDr. Miluše Došková a Doc. JUDr. Vojtěch Šimíček, Ph.D. **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Afs 216/2004.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u Nejvyššího správní soudu kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2004, č. j. 8 Ca 128/2004 - 92, jímž byla zamítnuta žaloba podaná proti rozhodnutí žalovaného ve věci vrácení přeplatku na DPH v celkové výši 12 058 393 Kč.

Dne 6. 5. 2005 vznesl žalobce námitku podjatosti obou shora jmenovaných soudců dle § 8 odst. 5 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

Námitka podjatosti je odůvodněna tím, že soudci JUDr. Miluše Došková a JUDr. Vojtěch Šimíček rozhodovali již v této věci v soudním správním řízení před Nejvyšším správním soudem rozsudkem (2 Afs 1/2004 – 70 ze dne 27. 5. 2004), ve kterém k meritu sporu zaujali právní názor, kterým se řídil Městský soud v Praze, proti jehož rozsudku kasační stížnost směřuje. Z obecného stanoviska k meritu sporu, které projednalo plénium Nejvyššího správního soudu je známo, že mezi soudci Nejvyššího správního soudu jsou na správnost rozhodování takovýchto sporů dvě zcela diametrálně odlišná stanoviska, přičemž stanovisko výše uvedených soudců, kteří budou o této kasační stížnosti rozhodovat jenom mírně převažuje nad stanoviskem zcela opačným. Stěžovateli je známo tvrzení obsažené v komentáři k § 8 soudního řádu správního (publikace Vopálka/Mikule/Šimůnková/Šolín: Soudní řád správní Komentář, nakladatelství C. H. Beck 2004) podle kterého „Běžný instanční postup, kdy např. Nejvyšší správní soud rozhodne

o kasační stížnosti a věc vrátí krajskému soudu, nebo postup při obnově řízení samozřejmě důvodem pro vyloučení není.“ Stěžovatel nesdílí názor, že tento výklad platí pro rozhodování o podjatosti při projednávání této kasační stížnosti. Dogmatická aplikace takového výkladu nemožnosti vzniku podjatosti by z právního hlediska znamenala prakticky znemožnění práva stěžovatele na podání kasační stížnosti, neboť je logické předpokládat, že budou-li o kasační stížnosti rozhodovat stejní soudci v blízkém časovém úseku, rozhodnou stejně, jak rozhodli.

Soudci se k podané námitce podjatosti vyjádřili společně tak, že podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. uvedený důvod nemůže být důvodem pro vyloučení z rozhodování v této věci. V předchozí věci tohoto žalobce 2. senát vycházel ze stanoviska schváleného plénem, které musí respektovat v rozhodovací činnosti všichni soudci NSS. Tudíž názor o možnosti jiného rozhodnutí je iluzorní. Současně uvádí, že nejsou si vědomi žádného poměru k věci, k účastníkům či jejich zástupcům a nepodíleli se na rozhodování v této věci v předchozím řízení.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rovněž soudci se vyjádřili tak, že nemají k účastníkům žádný vztah, a stejně tak nemají žádný vztah ani k věci samé.

Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah ekonomické závislosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů podjatosti zjištěn nebyl. Pokud žalobce zpochybňuje nepodjatost a nezávislost soudců JUDr. Miluše Doškové a Doc. JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Ph.D. z důvodu jejich vázanosti názorem pléna Nejvyššího správního soudu, nejde o okolnost způsobilou vyvolat důvod pochybnosti o nepodjatosti těchto soudců, jestliže zákon stanoví postup, který je třeba zachovat v případě přijetí stanoviska Nejvyššího správního soudu (srov. část druhá

hlava I. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní). Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezáujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Shora rekapitulovaný důvod, tvrzený žalobcem, však tohoto charakteru není.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že soudci JUDr. Miluše Došková a Doc. JUDr. Vojtěch Šimíček, Ph.D. nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s. a contr.).

V Brně dne 27. června 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu